

**Ytre Hvaler
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 325
1502 MOSS

Besøksadresse
Skjærgårdens Hus
Vadbenken 8
1680 Skjærhalden

Kontakt
Sentralbord: +47 69 24 70 00
Direkte: +47 69247024
OVADMMAILADRESSE
monika.olsen@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/ytre-hvaler>

Peder Klevan

Saksbehandler Monika Olsen

Vår ref. 2024/19646-3 432.3

Deres ref.

Dato 13.06.2024

Ytre Hvaler nasjonalpark - tillatelse til bruk av metalldetektor - Ørekroken

Søknad datert 08.05.24 ble behandlet i Ytre Hvaler nasjonalparkstyre 21.06.24.

Saksfremlegg til nasjonalparkstyret

Sak 2024-04 Søknad om tillatelse til bruk av metalldetektor - Ørekroken

Nasjonalparkstyrets vedtak

Settes inn

Sekretariatets forslag til vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, gir Ytre Hvaler nasjonalparkstyre dispensasjon til søk med metalldetektor på Ørekroken i Ytre Hvaler nasjonalpark. Dispensasjonen gjelder for Peder Klevan og hans barn i følge med ham. Vi vurderer at dersom vilkårene følges vil ikke søket stride mot vernevedtakets formål, eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Vi har tatt hensyn til naturverdiene ved å begrense tiltaket i tid og rom.

Vilkår for dispensasjonen:

- Det skal graves forsiktig og tas hensyn til planter og dyr som lever på sandbankene og stranden.
- Dere har kun tre (3) valgfrie dager til rådighet mellom 28. juni og 28. juli 2024.
- Dispensasjonen gjelder innenfor det blå merkede området på figur 1 i vedlegg 2, men kun innenfor nasjonalparken. Prestegårdsskogen naturreservat grenser inntil nasjonalparken i østkanten av stranda, og krever egen tillatelse om dere skal bruke metalldetektor der.
- Dersom dere ved søket ser at andre besøkende blir forstyrret, skal dere avslutte søket.

Vi setter pris på at dere plukker søppel som dere kommer over. Vilklårene må følges for at dispensasjonen skal være gyldig, og dispensasjonen må tas med, slik at dere kan vise den frem til Statens naturoppsyn ved kontroll.

Søknad til nasjonalparkstyret

Vi har mottatt en søknad angående bruk av metalldetektor innenfor et avgrenset område (se flyfoto i vedlegg 2) på sandbankene i Ørekroken nå i sommer, i tidsrommet fra 28.6 – 28.7. Søker håper at hans barn kan teste sin metalldetektor i strandsonen i sommerferien. De er klar over hvilke restriksjoner nasjonalparken medfører. De spør om det er mulig for barna å gå på «skattejakt» med metalldetektoren, kun langs stranden der småbarn graver, familier og voksne oppholder seg.

Nasjonalpark Ytre Hvaler
Naturreservat Teineholmen
Marine verneområde Rauerfjorden

Søker påpeker at stranden brukes på like linje som andre strender med solstoler, spader, bøtter båter etc. Ønsket leteområde er markert med blått på vedlagt bilde i vedlegg 2. De skal holde seg unna de mer sensitive områdene lenger i bakkant av stranda.

Regelverk

Ytre Hvaler nasjonalpark ble opprettet 26.06.2009. Formålet (§ 2) er å:

- *bevare et egenartet, stort og relativt urørt naturområde ved kysten i sørøst-Norge,*
  - *bevare et undersjøisk landskap med variert bunntopografi,*
  - *bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander, kystlandskap med sjøoverflate og havbunn med korallrev, hard- og bløtbunn.*
- Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.*

Etter verneforskriften § 3 punkt 1.1 er området vernet mot inngrep av enhver art. I hht. § 3 punkt 2.1 er vegetasjonen på land og i sjø, herunder døde busker og trær, vernet mot all skade og ødelegging. I henhold til §3 pkt 3.1 a) i verneforskriften er dyrelivet på land og i sjø, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse.

Verneforskriften har ingen unntaksbestemmelse for tiltakene som er omsøkt.

Forvaltningsmyndigheten kan med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gjøre unntak fra forskriften dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn ved behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskrifter. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget §8, føre-var-prinsippet §9, økosystemtilnærming og samlet belastning §10, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse §11 og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder §12.

Vurdering av saken

Vilkåret for å kunne gi dispensasjon etter § 48 i naturmangfoldloven er at tiltaket ikke er i strid med verneformålet eller påvirker verneverdiene nevneverdig. Det gir ikke krav på dispensasjon selv om vilkårene er oppfylt. Bestemmelsen er en kan-bestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret vurdering av om det skal gis en dispensasjon dersom vilkårene er oppfylt. I avveiningen av om dispensasjon skal gis må det foretas en skjønnsmessig vurdering. Blant annet vil omfanget, miljøvirkningen og nødvendigheten av det tiltaket som det søkes dispensasjon for, ha betydning.

I samsvar med naturmangfoldloven § 8 skal offentlige beslutninger være kunnskapsbasert. Vi mener vi har god kunnskap om verneverdiene i Ørekroken. Kart hentet fra Naturbase (vedlegg 1) viser også at det er gjort mange artserigstreringer i Ørekroken, også i området langs strandkanten, men lite i det omsøkte strandområdet ytterst.

§ 10 krever at tiltaket vurderes opp mot samlet belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Å ferdes i Ørekroken er lov, men det er ikke lov å forstyrre fuglelivet, eller grave i jorda og ødelegge planter. Badestranden i Ørekroken benyttes av både barn og voksne, og barna bedriver selvfølgelig ofte graving i sanden med spade og bøtte når de er på stranda. Vi må derfor vurdere om det at dere går der med metalldetektor, kan føre til ytterligere

forstyrrelse av fugler, eller ødeleggelse av planter/forringelse av bunnvegetasjon og røtter som konsekvens, på et slikt nivå at verneverdiene vi skal beskytte blir negativt påvirket. «Sporfri ferdsel» er ikke alltid mulig når man bedrive metallsøking (selv om man sjelden graver mer enn ca. 10 x 10 x 10 cm). En metallsøker er, som man kan lese på <https://www.metallsoker.no/web/side/33>, et elektronisk instrument «...som genererer et elektromagnetisk felt i jordsmonnet. Både elektrisk ledende og magnetiske gjenstander forstyrrer dette feltet, og får derved søkeren til å reagere. Dette indikeres med lydsignal og utslag på viserinstrument/LCD-panel. Vanlig funndybde er 0 – 15 cm, og normal effektiv dybde er ca 20 cm. Bare svært store gjenstander vil påvises dypere enn 30 – 40 cm.» Og svært store gjenstander finnes neppe i stor grad på badestrender, foruten at det uansett ikke vil være aktuelt for en hobbydetektorist å begynne å grave opp f.eks. et gammelt oljefat. Vanlige funn vil typisk være brus-/ølbokser, mynter, hårspenner, smykker, flaskecapsler, nøkkelringer o.l. Vi vurderer derfor at gravingen ved eventuelle funn vil ha ubetydelig effekt på verneverdiene. Se vedlegg 1 for et kartutsnitt med punkter som viser hvor det er registrert spesielle arter i strandområdet, som ikke må forstyrres. Vi anser at det ikke er fare for at aktiviteten vil føre til store, uante negative konsekvenser for verneverdiene, under forutsetning av at bruken av metalledetektor begrenses til noen dager. Vi tenker at ved å begrense tidsrommet og varigheten av søket, vil dette begrense sannsynligheten for at verneverdiene og andre besøkende vil bli negativt forstyrret. Vi vurderer derfor at vi kan tillate tre (3) dager med søk i det avgrensede området, mellom den 28. juni og 28. juli.

Kravet til kunnskapsgrunnlaget er oppfylt og konsekvensene av tiltaket er belyst. På bakgrunn av dette er det ikke aktuelt å legge vekt på føre-var-prinsippet i denne saken, jf. § 9 i naturmangfoldloven.

Det skal benyttes skånsomme metoder under arbeidet (jfr. § 12). En viss forstyrrelse vil det være, men vi forutsetter at eventuell oppgraving skjer på skånsom måte, og at det å ha med en metallsøker sammen med barna på stranda neppe kan være til skade for verneverdiene – snarere tvert imot, ettersom den absolutte majoriteten av det man måtte finne er nettopp metallskrot, som følgelig blir rensset vekk fra stranda. Slik sett er dette gratis renovasjon av uønskete etterlatenskaper fra badegjester. Vi forutsetter at søker gjør seg kjent med beliggenheten til forskjellige kulturminner og forbudet mot å søke i nærheten av disse. Vurdering etter § 11 anses ikke som aktuell i denne sammenheng.

Etter vår vurdering er ferdsel i forbindelse med bruk av metalledetektor som omsøkt, ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig under forutsetning av at det kun søkes i områder fri for vegetasjon, og at søker ellers forholder seg til gitte vilkår og gjeldende regelverk og retningslinjer (se <https://www.metallsoker.no/sider/retningslinjer>) i forbindelse med metallsøking. Vilårene for å kunne gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 er oppfylt.

Generelt gjelder det at man må ha grunneiers tillatelse uansett hvor man søker og uansett hvem som eier området.

Klageadgang

Dette vedtaket kan med hjemmel i forvaltningsloven påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. En eventuell klage sendes til Miljødirektoratet via nasjonalparkstyret. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha

betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Monika Olsen
nasjonalparkforvalter

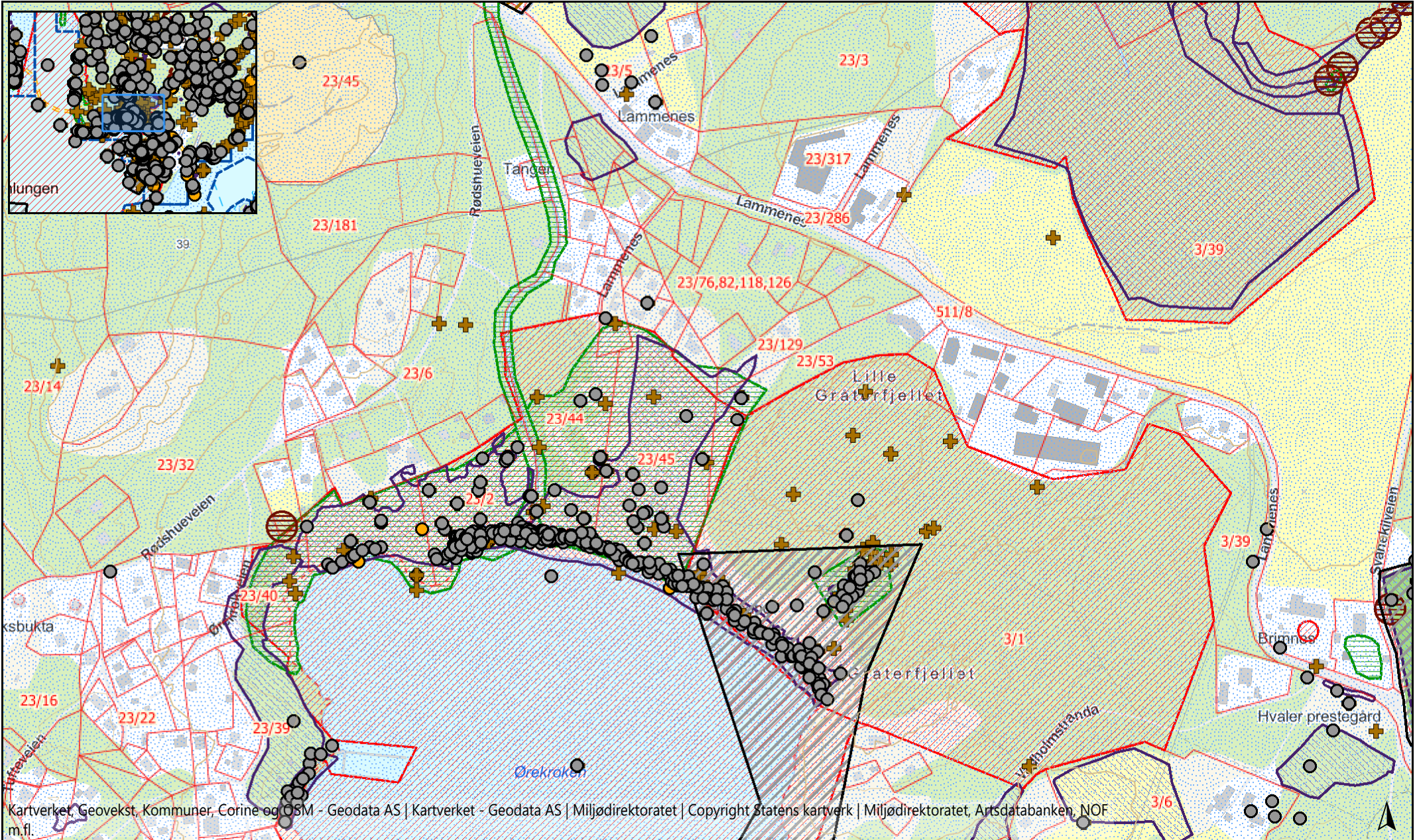
Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

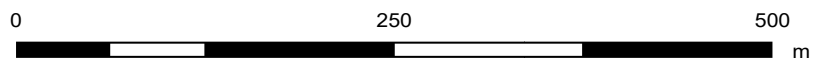
- 1 Naturbase artskart Ørekroken
- 2 Henvendelse - Ytre Hvaler nasjonalpark - Ørekroken bruk av metalldetektor - Peder Kleven

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN	Postboks 325	1502	MOSS
AVD MOSS			
HVALER KOMMUNE	Storveien 32	1680	SKJÆRHILDEN
OSLOFJORDENS FRILUFTSRÅD	Vaterlandsveien	3470	SLEMMESTAD
	23		

Kartverket, Geovekst, Kommuner, Corine og OSM - Geodata AS | Kartverket - Geodata AS | Miljødirektoratet | Copyright Statens kartverk | Miljødirektoratet, Artsdatabanken, NOF m.fl.

Kartproduksjon: Statsforvalteren

Fra: Peder Klevan[pmklevan@gmail.com]
Sendt: 08.05.2024 06:51:18
Til: Postmottak SFOV[sfovpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Teste ut metalledetektor med barn - Ørekroken, Hvaler

---

Hei.

Jeg har vært i kontakt med Hvaler kommune som henviste meg til dere.

Vi skal besøke Ørekroken i sommer og mine barn håper å kunne teste sin metalledetektor i strandsonen.

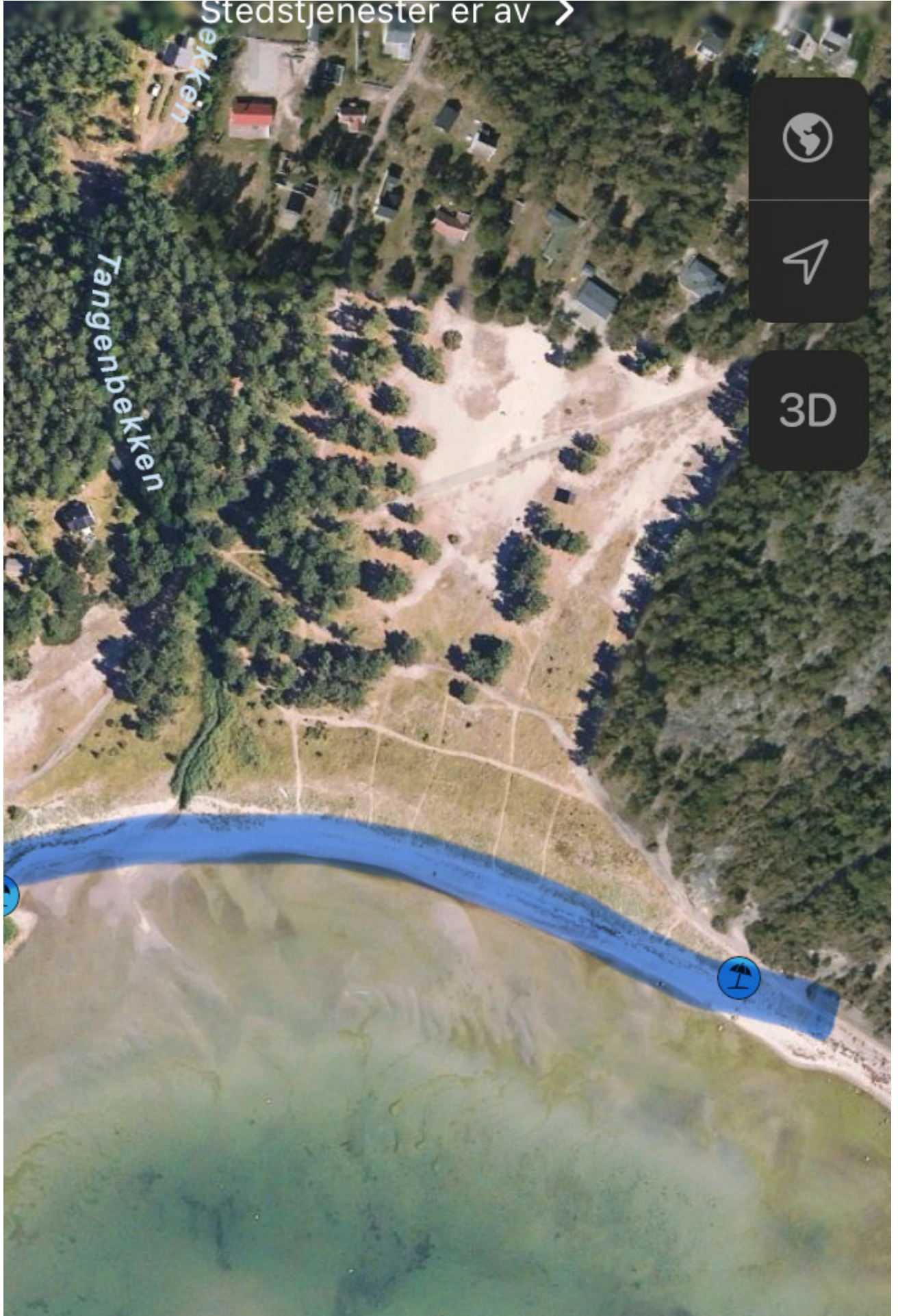
Ser at stranden er Ifm nasjonalpark med de restriksjoner det medfører.

Er det mulig for mine barn å gå på «skattejakt» med metalledektoren kun langs stranden der småbarn graver, familier og voksne oppholder seg? Stranden brukes på like linje som andre strender med solstoler, spader, bøtter båter etc Markert med blå på de vedlagte bildene.
Og holde seg unna de mer sensitive områdene lenger bak.

Mvh

Peder

Stedstjenester er av >

Tangenbekken

ekken

3D

Vodafone 4G

06:49

100 %

Stedstjenester er av >

RØDSHUEVEIEN

Tangenbekken

ekken

3D

